

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 26.08.2022 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że V. Z. z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności jako wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością

1. podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym, tj. ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowym oraz ubezpieczeniu wypadkowemu od dnia 1.03.2017 r.

2. Miesięczne podstawy wymiaru składek z tego tytułu wynoszą:

a. na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne (emerytalne, rentowe oraz wypadkowe)

za miesiące 03-12/2017 r. - 2557,80 zł

za miesiące 01-12/2018 r. - 2665,80 zł

za miesiące 01-12/2019 r. - 2859,00 zł

za miesiące 01-12/2020 r. - 3136,20 zł

za miesiące 01-12/2021 r. - 3155,40 zł

za miesiące 01 - 07/2022 r. - 3553,20 zł

b. Na obowiązkowe ubezpieczenie zdrowotne

za miesiące 03-12/2017 r. - 3303,13 zł

za miesiące 01-12/2018 r. - 3554,93 zł

za miesiące 01-12/2019 r. - 3803,56 zł

za miesiące 01-12/2020 r. - 4026,01 zł

za miesiące 01-12/2021 r. - 4242,38 zł

za miesiące 01-07/2022 r. - 6221,04 zł

c. na Fundusz Pracy

za miesiące 01-12/2017 r. - 2557,80 zł

za miesiące 01-12/2018 r. - 2665,80 zł

d. na Fundusz Pracy i Fundusz Solidarnościowy

za miesiące 01-12/2019r. - 2859,00 zł

za miesiące 01-12/2020r. - 3136,20 zł

za miesiące 01-12/2021r. - 3155,40 zł

za miesiące 01-07/2022 r. - 3553,20 zł.

W uzasadnieniu organ rentowy wskazał, że z ustaleń dokonanych w Sądzie Rejonowym w Łodzi XX Wydział Gospodarczy KRS wynika, że spółka (...) Sp. z o.o. została wpisana do KRS 28.11.2016 r. Od początku istnienia spółki do 19.06.2017 r. V. Z. posiadał 50 udziałów o łącznej wartości 5000,00 zł. Następnie 20.06.2017 r. ww zbył 3 udziały - o wartości 300 zł - na rzecz N. Z. i tym samym od 20.06.2017 r. posiada 47 udziałów w spółce o wartości 4700,00 zł. Z Krajowego Rejestru Sądowego nr (...) (stan na dzień 17.05.2022 r.) wynika, że kapitał zakładowy spółki nie zmienił się i wynosi 5000,00 zł. Jednocześnie od początku istnienia spółki (...) jest prezesem zarządu.

Po zakończeniu postępowania, 5.08.2022 r. wpłynęło do oddziału pismo, w którym V. Z. wyjaśnił m.in., że spółka z ograniczoną odpowiedzialnością (...) nie jest spółką jednoosobową od 20.06.2017 r. Od tego dnia posiada dwóch wspólników: Y. Z. i N. Z.. N. Z. wykonuje czynności na rzecz spółki spółka nie mogłaby prawidłowo funkcjonować i zatrudniać pracowników. Ponadto wyjaśnił, że jako wspólnik spółki wieloosobowej mógłby nie płacić składek ZUS, jednak zatrudnił się jako pracownik i płaci składki od podstawy wynikającej z rzeczywistego czasu pracy dla spółki.

Ponadto oddział ustalił, że płatnik składek (...) Sp. z o.o. zgłosił V. Z. z do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego od 1.09.2017 r. z kodem tytułu ubezpieczenia - pracownik. Płatnik składek złożył za ww dokumenty rozliczeniowe za miesiące od 09/2017 r. do 05/2022 r., w których wykazał pełny etat. Złożył również dokumenty o świadczeniach i przerwach w opłacaniu składek, w których wykazał urlopy bezpłatne. Zainicjowało to przeprowadzenie przez oddział postępowania wyjaśniającego w sprawie zgłoszenia V. Z. do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych jako pracownika przez płatnika składek (...) Sp. z o.o. Z danych zapisanych w systemie informatycznym Zakładu wynika, że 27.05.2022 r. płatnik składek wyrejestrował ww. z ubezpieczeń społecznych z dniem zgłoszenia tj. od 1.09.2017 r. W związku z tym 1.07.2022 r. oddział wydał decyzję znak: OU210000/D/2022-015997/001 (...) umarzającą wszczęte 19.05.2022 r. postępowanie wyjaśniające. Od przedmiotowej decyzji strony nie złożyły odwołań do sądu, tym samym decyzja ta jest prawomocna. W związku z wyrejestrowaniem ww. z ubezpieczeń społecznych jako pracownika oddział wysłał do spółki (...) SP Z O.O. pismo z 1.07.2022 r. znak: (...)71.2022 - (...)l- (...)PZ(3) z informacją o konieczności skorygowania dokumentów rozliczeniowych. Spółka odebrała pismo 7.07.2022 r. jednak nie złożyła we wskazanym terminie wymaganych dokumentów - zostały one skorygowane z urzędu.

Organ wskazał, że od 28.11.2016 r. do 19.06.2017 r. V. Z. był jedynym (...) Sp. z o.o., a od 20.06.2017 r. posiada 94 % udziałów spółki, a w konsekwencji zdecydowaną większością głosów na zgromadzeniu wspólników. Udział drugiego wspólnika N. Z., jest w istocie iluzoryczny. W sytuacji posiadania przez jednego wspólnika większości udziałów, a przez drugiego 3 udziałów - od 20.06.2017 r. (wspólnik iluzoryczny), z perspektywy norm prawa ubezpieczeń społecznych tego rodzaju spółkę należy traktować jak spółkę jednoosobową. Bycie wspólnikiem jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością jest tytułem do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych. W trakcie postępowania administracyjnego V. Z. nie przedłożył dokumentów potwierdzających podleganie innemu ustawodawstwu.

Wobec tego w ocenie organu V. Z. jest zobowiązany dokonać zgłoszenia do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych a co za tym idzie ubezpieczenia zdrowotnego – jako wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością od 1.03.2017 oraz rozliczyć należne składki od podstaw wymiaru wskazanych w sentencji decyzji na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne, Fundusz Pracy oraz na Fundusz Solidarnościowy (za okres od 01/2019 r.

/ decyzja k. 81-87 akt ZUS/

Odwołanie od powyższej decyzji wniósł V. Z. reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika wnosząc o zmianę zaskarżonej decyzji i orzeczenie co do istoty sprawy poprzez ustalenie, iż V. Z. z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w postaci (...) Sp. zo.o. z siedzibą w Ł. nie podlega ubezpieczeniu społecznemu w trybie art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych. W uzasadnieniu wskazanego stanowiska odwołujący podniósł iż spółka (...). zo.o. nie jest spółką jednoosobową.

/ odwołanie k. 3-6

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie podtrzymując argumentację zawartą w zakazanej decyzji.

/ odpowiedź na odwołanie k. 26- 27/

Na rozprawie w dniu 20.03.2023 r. poprzedzającej wydanie wyroku pełnomocnik wnioskodawcy poparł odwołanie i wniósł o zasądzenie kosztów postępowania według norm, pełnomocnik ZUS wniósł o oddalenie odwołania i zasądzenie kosztów według norm przepisanych

/ stanowisko procesowe stron protokół z rozprawy z dnia 20.03.2023 r. 00:06:43 -00:07:46/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

V. Z. jest obywatelem Ukrainy.

/ bezsporne/

Spółka (...) Sp. z o.o. została wpisana do KRS 28.11.2016 r. Od początku istnienia spółki do 19.06.2017 r. V. Z. posiadał 50 udziałów spółki o łącznej wartości 5000,00 zł. Następnie 20.06.2017 r. ww zbył 3 udziały - o wartości 300 zł - na rzecz N. Z. i tym samym od 20.06.2017 r. posiada 47 udziałów w spółce o wartości 4700,00 zł.- 94 % udziałów. Kapitał zakładowy spółki nie zmieniał się i wynosi 5000,00 zł. Jednocześnie od początku istnienia spółki (...) jest prezesem zarządu i jako taki był uprawniony do reprezentowania spółki samodzielnie.

/ bezsporne odpis z KRS k. 3-17 akt ZUS, dokumenty rejestrowe w przedmiocie ujawnienia drugiego wspólnika k. 33 –39 akt ZUS/

Przedmiotem działalności spółki jest świadczenie usług remontowo – budowlanych.

/ bezsporne odpis z KRS k. 3-17 akt ZUS, akt założycielski spółki z o.o. k. 22-25/

Jako wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (...) zgłosił się do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych w okresie od 9.12.2016 do 28.02.2017.

/ bezsporne/

Płatnik składek (...) Sp. z o.o. zgłosił V. Z. z do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i obowiązkowego ubezpieczenia zdrowotnego od 1.09.2017 r. z kodem tytułu ubezpieczenia - pracownik. Płatnik składek złożył za ww dokumenty rozliczeniowe za miesiące od 09/2017 r. do 05/2022 r., w których wykazał pełny etat. Złożył również dokumenty o świadczeniach i przerwach w opłacaniu składek, w których wykazał urlopy bezpłatne.

/ bezsporne raport rozliczeń należności (...) k. 54, dokument (...) P (...) k. 70-71, imienne raporty o należnych składkach k. 57-62 dane ubezpieczonego o podstawach wymiaru składek k. 63 wydruk z rejestru ubezpieczonych k. 76 -77 /

W związku z powyższym organ rentowy prowadził postępowanie wyjaśniające w sprawie zgłoszenia V. Z. do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych jako pracownika przez płatnika składek (...) Sp. z o.o.

/ bezsporne, pismo k. 19- 21, 25-27 , k. 43 - akt ZUS/

W dniu 27.05.2022 r. płatnik składek (...) Sp. z o.o. wyrejestrował V. Z. z ubezpieczeń społecznych z dniem zgłoszenia tj. od 1.09.2017 r.

/ bezsporne, dokument (...) k. 53 imienne raporty o należnych składkach k. 57-62 dane ubezpieczonego o podstawach wymiaru składek k. 63 , dokument (...) P (...) k. 72-73 dokument (...) k. 74-76, wydruk z rejestru ubezpieczonych k. 76-77 /

W konsekwencji powyższego 1.07.2022 r. oddział wydał decyzję znak: OU210000/D/2022-015997/001 (...) umarzającą wszczęte 19.05.2022 r. postępowanie wyjaśniające.

/ decyzja k. 53 – 57, 61-65 akt ZUS potwierdzenie odbioru k. 59, 67 akt ZUS/

Od przedmiotowej decyzji strony nie złożyły odwołania do sądu, tym samym decyzja ta jest prawomocna.

/ bezsporne, zeznania świadka N. Z. protokół z rozprawy z dnia 9.01.2023 r. 00:22:15-00:41:07/

W związku z wyrejestrowaniem V. Z. z ubezpieczeń społecznych jako pracownika oddział wysłał do spółki (...) SP Z O.O. pismo z 1.07.2022 r. znak: (...).71.2022 - (...)I- (...) -PZ(3) z informacją o konieczności skorygowania dokumentów rozliczeniowych. Spółka odebrała pismo 7.07.2022 r. jednak nie złożyła we wskazanym terminie wymaganych dokumentów - zostały one skorygowane z urzędu.

/ bezsporne pismo k. 49 akt ZUS, poświadczenie odbioru k. 51 akt ZUS/

Spółka (...) opłacała składki za wnioskodawcę i wysyłała wszelkie dokumenty rozliczeniowe z numerem paszportu.

/ zeznania świadka A. S. protokół z rozprawy z dnia 20.02.2023 r. 00:04:21 – 00:13:28 dokument (...) P (...) k. 72-75, dokument (...) P (...) k. 70-71 dokument (...) k. 74-76, wydruki potwierdzeń płatności składek k. 94-108/

V. Z. posiadał dwa konta ubezpieczonego: Id (...) utworzone po nr paszportu (...) oraz Id (...) utworzone po PESEL (...). Konto Id (...) zostało utworzone na skutek wprowadzenia dokumentu (...) zgłaszającego V. Z. do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych od 9.12.2016 r. jako współnika jednoosobowej spółki z o.o. (...). Dokument ten został wprowadzony do systemu przez pracownika Zakładu przy płatniku lub osobie upoważnionej. Konta ubezpieczonego zostały scalone 25.05.2022 r., w skutek czego powstało jedno konto V. Z. jako osoby ubezpieczonej z aktualnymi identyfikatorami tj. nr PESEL.

Płatnik składek (...) SP. Z O.O. 27.05.2022 r. przesłał do ZUS dokument wyrejestrowujący V. Z. z datą wyrejestrowania 1.09.2017 r. podając identyfikator PESEL. Ponadto przesłał 30.05.2022 r. dokument (...) (zgłoszenie zmiany danych identyfikacyjnych osoby ubezpieczonej), w którym dokonał zmiany danych identyfikacyjnych z numeru paszportu na nr PESEL.

/ informacja ZUS k. 83 dokumenty związane z scaleniem kont oraz dotyczące zgłoszeń i wyrejestrowań z ubezpieczeń k. 84-92/

Prowadzenie spółki (...) należy do wnioskodawcy, to od współpracuje z klientami decyduje o zatrudnieniu pracowników.

/ zeznania świadka N. Z. protokół z rozprawy z dnia 9.01.2023 r. 00:22:15-00:37:43 zeznania świadka A. K. protokół z rozprawy z dnia 9.01.2023 r. 00:41:07 -00:47:05, zeznania świadka A. B. protokół z rozprawy z dnia 9.01.2023 r. 00:47:05 -00:52:38/

N. Z. w ramach działalności na rzecz spółki wystawia faktury kontrahentom, jest odpowiedzialna za kontakty z biurem rachunkowym obsługującym spółkę pod względem księgowym, przygotowuje i dostarcza wszystkie niezbędne dokumenty oraz udziela wszelkich wyjaśnień, zajmuje się obliczaniem godzin pracy pracowników, prowadzi ewidencję czasu pracy., przygotowuje dokumenty do zatrudnienia i zwalniania pracowników, do wyrabiania kart pobytu, odpowiada za korespondencję spółki, uczestniczy w inwentaryzacji narzędzi spółki.. WW. nie jest zatrudniona w spółce. Praca w spółce zajmuje jej 5-7 godzin jest zatrudniona gdzie indziej na etacie.

/ dokumenty z inwentaryzacji k. 17--21 zeznania świadka N. Z. protokół z rozprawy z dnia 9.01.2023 r. 00:22:15-00:41:07, zeznania świadka A. K. protokół z rozprawy z dnia 9.01.2023 r. 00:41:07 -00:47:05 zeznania świadka A. B. protokół z rozprawy z dnia 9.01.2023 r. 00:47:05 -00:52:38/

N. Z. korzystała z uprawnień wspólnika spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w tym brała udział w zgromadzeniach wspólników, podejmowaniu uchwały miała prawo do udziału w zysku wynikającego z rocznego sprawozdania finansowego, podpisywała sprawozdanie finansowe

/ informacja dodatkowa do sprawozdania finansowego k.8,11,15-16 uchwały zgromadzenia wspólników w przedmiocie przeznaczenia zysku bilansowego oraz o zatwierdzeniu sprawozdania finansowego k. 9-10,12,13-14 /

Brak jest dokumentów potwierdzających podleganie przez V. Z. innemu ustawodawstwu.

/ bezsporne/

Powyższy stan faktyczny niesporny między stronami Sąd ustalił na podstawie zgromadzonych dowodów w postaci dokumentów załączonych do akt sprawy nadto w oparciu o zeznania świadków które korespondowały ze wskazanymi dokumentami. Sąd miał przy tym na uwadze iż wnioskodawca, jego żona jak i księgowa spółki (...) zgodnie podnosili w procesie że składki za V. Z. w całym spornym okresie były uiszczane. Niemniej jednak ponieść należy iż brak dowodów na to że składki te wnoszono z tytułu prowadzenia przez ww. działalności gospodarczej w postaci jednoosobowej spółki zo.o. co było objęte przedmiotem zaskarżonej decyzji. Podkreślenia wymaga iż zaofiarowany w sprawie materiał skonfrontowany z twierdzeniami wnioskodawcy podnoszonymi w procesie - iż nie miał on obowiązku uiszczania składek z tego tytułu i tego nie robił –wskazuje, że składki za ww. były uiszczane tytułem zgłoszenia go do ubezpieczeń jako pracownika od 1.09.2017 r. W sprawie niezakwestionowanym zostało iż w dniu 27.05.2022 r. płatnik składek (...) Sp. z o.o. wyrejestrował V. Z. z ubezpieczeń społecznych jako pracownika z dniem zgłoszenia tj. od 1.09.2017 r. Decyzja ZUS z 1.07.2022 r. umarzająca postępowanie wszczęte przez ZUS w sprawie zgłoszenia V. Z. do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych jako pracownika przez płatnika składek (...) Sp. z o.o. pomimo iż została doręczona zarówno płatnikowi jak i ubezpieczonemu nie była kwestionowana i jest prawomocna. W konsekwencji powyższego nawet uiszczanie składek z tego tytułu nie ma obecnie wpływu na wynik rozstrzygnięcia.

Co do zaś kwestii czy V. Z. prowadził działalność jako jednoosobowy wspólnik spółki z ograniczoną odpowiedzialnością podkreślić należy, że strony z ustalonego w zakresie koniecznym dla rozstrzygnięcia sprawy, stanu faktycznego, wywodziły odmienne skutki prawne, ta zaś kwestia należy do oceny prawnej zebranego w sprawie materiału dowodowego, czego Sąd dokona poniżej w ramach rozważań prawnych.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

W myśl art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U. z 2022 r. poz. 1009 t.j.) obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają, z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność oraz osobami z nimi współpracującymi. Obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu podlegają osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym (art. 12 ust. 1 ustawy).

Za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się też wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością oraz wspólników spółki jawnej, komandytowej lub partnerskiej (art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych).

Podkreślenia wymaga, iż ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności podlegają wyłącznie osoby fizyczne (w tym wspólnicy spółek osobowych i wyjątkowo jedyny wspólnik jednoosobowej sp. z o.o.). Osoby prawne (np. sp. z o.o., czy akcyjna) nie podlegają omawianym ubezpieczeniom – mogą występować

jednak w roli płatnika. Z kolei wspólnicy spółek z o.o. (poza jednoosobową), czy akcyjnych podlegają ubezpieczeniom społecznym nie z tytułu bycia wspólnikiem (samo bycie wspólnikiem nie stanowi tytułu ubezpieczeniowego, chyba że jest to jednoosobowa sp. z o.o.), a z innych tytułów (umowy o pracę, umowy zlecenia itd.).

Okres podlegania obowiązkowi ubezpieczeń określa przepis art. 13 pkt. 4 ustawy systemowej, zgodnie z którym osoby prowadzące pozarolniczą działalność obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu podlegają w okresie od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona czy to pierwotnie na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej następnie zaś na podstawie art. 36aa oraz przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców.

Każda osoba objęta obowiązkowo ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi podlega zgłoszeniu do ubezpieczeń społecznych, w terminie 7 dni od daty powstania obowiązku ubezpieczenia. Obowiązek zgłoszenia do ubezpieczeń społecznych osób, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5 i 10, z zastrzeżeniem ust. 2, należy do tych osób (art. 36 ust. 1, ust. 3, ust. 4 powołanej ustawy).

Podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe ubezpieczonych, o których mowa w art. 6 ust. 1 pkt 5 i 5a, stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 60% prognozowanego przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego przyjętego do ustalenia kwoty ograniczenia rocznej podstawy wymiaru składek, ogłoszonego w trybie art. 19 ust. 10 na dany rok kalendarzowy. Składka w nowej wysokości obowiązuje od dnia 1 stycznia do dnia 31 grudnia danego roku. (art. 18 ust. 8)

Jednocześnie zgodnie z art. 18 ust. 9 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych za miesiąc, w którym nastąpiło odpowiednio objęcie ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi lub ich ustanie i jeżeli trwały one tylko przez część miesiąca, kwotę najniższej podstawy wymiaru składek zmniejsza się proporcjonalnie, dzieląc ją przez liczbę dni kalendarzowych tego miesiąca i mnożąc przez liczbę dni podlegania ubezpieczeniu.

Natomiast podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie wypadkowe w/w osób, w myśl art. 20 ust. 1 wskazanej ustawy, stanowi podstawa wymiaru składek na ubezpieczenie emerytalne i ubezpieczenie rentowe, z zastrzeżeniem ust.2.

Na podstawie zaś art. 66 ust. 1 pkt. 1c ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych z dnia 27 sierpnia 2004 roku (Dz.U. z 2022 r. poz. 2561 t.j.) osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, które są osobami prowadzącymi działalność pozarolniczą, podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego. Przy tym na podstawie art. 5 pkt 21 ustawy o świadczeniach, użyte w ustawie o świadczeniach określenie osoby prowadzącej działalność pozarolniczą, oznacza osobę, o której mowa w art. 8 ust. 6 ustawy systemowej. W konsekwencji, art. 5 pkt 21 ustawy o świadczeniach wyraźnie odsyła do ustawy systemowej w zakresie pojęcia osoby prowadzącej działalność pozarolniczą, które precyzuje – jako przepis szczególny – art. 8 ust. 6 ustawy systemowej. Przepis art. 8 ust. 6 ustawy systemowej definiuje osobę prowadzącą pozarolniczą działalność w zakresie zarówno ubezpieczeń społecznych, jak i ubezpieczenia zdrowotnego, co wyraźnie wynika z jego treści. Jako dwie odrębne podstawy uznania danej osoby za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się: w pkt 1) osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów o działalności gospodarczej lub innych przepisów szczególnych oraz w pkt 4) m.in. wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością.

W konsekwencji wspólnicy spółki jawnej a także komandytowej, partnerskiej i wspólnicy jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością stosownie do treści art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. c ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, podlegają obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego jako osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi, które prowadzą działalność pozarolniczą.

Zgodnie z art. 81 ust. 2 w/w ustawy podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie zdrowotne osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt. 1 litera "c" stanowi zadeklarowana kwota, nie niższa jednak niż 75% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w czwartym kwartale roku poprzedniego włącznie z wypłatami z zysku,

ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski". Składka w nowej wysokości obowiązuje od dnia 01 stycznia do 31 grudnia danego roku i jest miesięczna i niepodzielna. Powołany przepis stosuje się do składek należnych za okres od dnia 1 marca 2009 r.

Składka na ubezpieczenie zdrowotne jest miesięczna i niepodzielna, oraz zgodnie z art. 69 ust 1 ustawy obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego powstaje i wygasa w terminach określonych w przepisach o ubezpieczeniach społecznych.

W myśl art. 104 ust. 1 i art. 107 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy obowiązkowe składki na Fundusz Pracy, ustalone od kwot stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe bez stosowania ograniczenia, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, wynoszących w przeliczeniu na okres miesiąca co najmniej minimalne wynagrodzenie za pracę opłacają osoby prowadzące pozarolniczą działalność za okres trwania obowiązkowych ubezpieczeń emerytalnego i rentowych w trybie i na zasadach przewidzianych dla składek na ubezpieczenia społeczne.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 i art. 5 ust. i 2 ustawy o Funduszu Solidarnościowym do obowiązkowych składek na Fundusz stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące obowiązkowych składek na Fundusz Pracy. Składki na Fundusz płatnik składek oblicza się łącznie ze składkami na Fundusz Pracy w wysokości sumy stóp procentowych tych składek wykazuje w deklaracji rozliczeniowej w łącznej kwocie.

Zgodnie z art. 82 ust. 3 i 4 w/w ustawy jeżeli ubezpieczony prowadzący działalność pozarolniczą uzyskuje przychody z więcej niż jednego z rodzajów działalności określonych w ust. 5, składka na ubezpieczenie zdrowotne jest opłacana odrębnie od każdego rodzaju działalności, z zastrzeżeniem ust. 4. Jeżeli ubezpieczony prowadzący działalność pozarolniczą uzyskuje przychody z więcej niż jednej spółki w ramach tego samego rodzaju działalności, o której mowa w ust. 5 pkt 1-5, składka na ubezpieczenie zdrowotne opłacana jest odrębnie od każdej prowadzonej spółki.

Jak stanowi art. 87 ust.1 w/w ustawy osoby i jednostki organizacyjne, o których mowa w art. 80 ust. 2, art. 84, art. 85 i art. 86, są obowiązane, bez uprzedniego wezwania, opłacić i rozliczyć składki na ubezpieczenie zdrowotne za każdy miesiąc kalendarzowy w trybie i na zasadach oraz w terminie przewidzianych dla składek na ubezpieczenie społeczne, a jeżeli do tych osób i jednostek nie stosuje się przepisów o ubezpieczeniu społecznym – w terminie do 15. dnia następnego miesiąca.

Kwestia sporna w przedmiotowej sprawie sprowadzała się do ustalenia czy wnioskodawca V. Z. podlega jako wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością (...) obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym, tj. ubezpieczeniu emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu od 1.03.2017 roku, a tym samym czy winien rozliczyć należne mu składki na ubezpieczenie społeczne i ubezpieczenie zdrowotne Fundusz Pracy Fundusz Solidarnościowy, od podstaw wymiaru wskazanych w treści zaskarżonej decyzji. Organ rentowy stał na stanowisku, że w ujęciu art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy systemowej za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się również wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, zaś na gruncie niniejszej sprawy w kontekście posiadania przez odwołującego 94% udziałów spółki (...) sp. z o.o. V. Z. winien być traktowany jak ww. Organ rentowy wskazywał, iż w zasadzie wnioskodawca był wspólnikiem jednoosobowym, gdyż udział N. Z. 6% w spółce faktycznie bowiem miał charakter iluzoryczny.

Skarżący stał natomiast na stanowisku, iż legalną definicję spółki jednoosobowej zawiera art. 4 § 1 pkt 3 KSH. Natomiast spółka z udziałem własnościowym, większościowym 94 % ze 100 % udziałów nie jest w rozumieniu przytoczonego przepisu spółką jednoosobową. Tym bardziej, że przepisy ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych czy ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanej ze środków publicznych nie zawierają owej definicji. Przytoczone ustawy nie zawierają także określenia jakim jest wspólnik iluzoryczny.

Z takim stanowiskiem w ocenie Sądu Okręgowego nie sposób się jednak zgodzić.

Na wstępie zauważyć należy iż, obowiązek ubezpieczenia wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością powiązany jest jedynie z posiadaniem przez niego takiego statusu prawnego, a nie z prowadzeniem

działalności gospodarczej (por. wyroki Sądu Najwyższego: z dnia 11 września 2013 roku, sygn. akt II UK 36/13, Legalis nr 830688; z dnia 3 sierpnia 2011 roku, sygn. akt I UK 8/11, Legalis nr 458996; z dnia 9 czerwca 2010 roku, sygn. akt II UK 33/10, Legalis nr 317011; z dnia 12 lipca 2017 roku, sygn. akt II UK 295/16, Legalis nr 1668835). W powołanych orzeczeniach Sąd Najwyższy wskazywał, że jedyny wspólnik spółki z ograniczoną odpowiedzialnością podlega obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym na podstawie tytułu określonego w art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy systemowej. Sąd Najwyższy podkreślił, że z treści tego przepisu wynika, iż samo posiadanie statusu wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością decyduje o podleganiu przez niego ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności pozarolniczej.

Co do posiadania statusu wspólnika jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością Sąd Okręgowy pragnie zauważyć, iż decyduje o niej nie tyle fakt posiadania 100 % udziałów lecz fakt rzeczywistego podejmowania istotnych decyzji w praktyce jednoosobowo. Przy tym kwestia związana z posiadaniem określonej proporcji udziałów w spółce, która de facto powyższe zapewnia, była już wielokrotnie rozważana przez Sąd Najwyższy. Sąd ten nie sprecyzował pojęcia „niemal jedyny udziałowiec” lub „udziałowiec iluzoryczny”, co nasuwa pytanie, przy jakim stosunku udziałów w kapitale spółki, dominujący wspólnik staje się wspólnikiem niemal jedynym (zobacz wyrok i uzasadnienie SN z dnia 7.03.2018 I UK 575/16).

Pomimo występowania w spółce dwóch wspólników to zgodnie z interpretacją dokonaną przez Sąd Najwyższy w 3 sierpnia 2011 r. (I UK 8/11) w jednakowy sposób oceniana winna być sytuacja jedyne, jak i „niemal jedyne” wspólnika spółki z ograniczoną odpowiedzialnością. Jeśli udział jednego ze wspólników wynosi 99/100, a drugiego 1/100 to udział tego drugiego jest udziałem iluzorycznym. Wspólnik, który posiada 99/100 udziałów jest de facto jedynym wspólnikiem spółki. Wspólnik jednoosobowej spółki z o.o. podlega ubezpieczeniu społecznemu z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej, bo jego status właścicielski powoduje, że nie może skutecznie zawrzeć ze sobą ani umowy o pracę ani innej umowy o odpłatne zarządzanie majątkiem spółki, gdyż nie zachodzi przesłanka odpłatności pracy.

Jednocześnie uwzględniając zasadę powszechności ubezpieczeń społecznych należy przyjąć, że wspólnik dwuosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, który posiada część udziałów zapewniającą mu prawo do samodzielnego decydowania o wynikach zgromadzenia wspólników i niemal wyłączone prawo do zysku oraz który - wskutek pełnienia funkcji jednoosobowego zarządu - ma nieskrępowaną możliwość samodzielnego decydowania o bieżącej działalności spółki, podlega ubezpieczeniom społecznym, jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą (art. 8 ust. 6 pkt 4 w zw. z art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 423 ze zm.). /III AUa 2127/20 - wyrok SA Łódź z dnia 05-10-2021, wyrok SN z dnia 5 marca 2020

III UK 36/19, Legalis nr 2572820/

Oś sporu w niniejszym postępowaniu dotyczy tego, czy zasadnie status jedyne wspólnika spółki z o.o. przypisano V. Z. , skoro posiadał on w okresie objętym zaskarżoną decyzją pierwotnie 100 % udziałów a od 20.06.2017 r. 94 % udziałów w spółce (wnioskodawca zbył zonie 3 spośród posiadanych 50 udziałów). Podkreślić przy tym należy, iż sam stosunek udziałów wspólników w spółce oraz fakt pełnienia przez ubezpieczonego funkcji prezesa zarządu spółki jest na gruncie rozpatrywanej sprawy bezsporny. Niekwestionowanym też jest iż do reprezentowania spółki uprawniony jest V. Z. samodzielnie jako członek zarządu.

W ocenie Sądu Okręgowego uznać należy, że okoliczności ustalone w toku postępowania uzasadniają uznanie, że V. Z. w analizowanym okresie winien być traktowany jako jedyny wspólnik spółki w rozumieniu art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy systemowej. Dysproporcja w ilości posiadanych udziałów przez wspólników spółki, w okolicznościach w których zarząd jest jednoosobowy a do reprezentowania spółki uprawniony jest samodzielnie każdy z członków zarządu świadczy o tym, że wpływ drugiego wspólnika na sprawy spółki w istocie uznać należy za iluzoryczny lub symboliczny. Takie rozwiązanie nie stanowi oczywiście jakiegokolwiek naruszenia obowiązujących przepisów, ale uniemożliwia

skuteczne uznanie, że wobec posiadania pewnych udziałów przez innego współnika nie istniał tytuł do podlegania ubezpieczeniom V. Z. w rozpatrywanym okresie wobec braku jedyne go współnika spółki.

W podobnym tonie wypowiedział się Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 15 listopada 2018 r., wydanym w sprawie o sygnaturze akt III AUa 916/18 (Legalis nr 1880407), gdzie wskazał, że przyjęcie literalnej wykładni art. 8 ust. 6 pkt 4 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych prowadzi do naruszenia zasady powszechności ubezpieczeń społecznych i konstytucyjnej gwarancji każdego obywatela do zabezpieczenia społecznego. Wypełnieniem zaś tych gwarancji jest objęcie ubezpieczeniami społecznymi współnika dominującego - traktowanego na użytek prawa ubezpieczeń społecznych, jako jedyne go udziałowca. Warto odnotować, że powołane orzeczenie zapadło na gruncie stanu faktycznego, w którym jeden ze współników spółki z ograniczoną odpowiedzialnością posiadał 92% jej udziałów zaś w rozpatrywanym przypadku wnioskodawca posiada ich więcej 94%. Nie należy też tracić z pola widzenia, iż w stosowaniu prawa należy uwzględnić także cel i istotę wprowadzenia poszczególnych instytucji, jak i rzeczywiste funkcjonowanie określonych rozwiązań prawnych w praktyce. W sytuacji, kiedy jeden ze współników spółki posiada 94 % czy 92 % udziałów, zaś drugi 6 % lub 8 % udziałów, nie ma żadnej dowolności lub arbitralności w stwierdzeniu, że spółka jest de facto jednoosobowa. Nie ma tu bowiem nawet znaczenia ewentualna praktyka zarządzania spółką, lecz istniejący, potwierdzony w rejestrze, podział wpływów w spółce. W badanej sprawie niewątpliwie w przypadku różnicy zdań współników, V. Z. miał pozycję zdecydowanie i przytłaczająco przeważającą względem drugiego współnika swojej żony N. Z., a to ta okoliczność decyduje o zasadności przypisania spółce cechy jednoosobowej w rozumieniu powołanego przepisu. Ustalenie takie nie jest przejawem wykładni rozszerzającej, lecz celowościowej i systemowej. Wyklucza możliwość niepodlegania ubezpieczeniom przez współnika spółki w sytuacji, gdy wykonuje on określone zadania w jej strukturach.

Sąd przy tym nie pomija, iż N. Z. określone czynności czy to księgowe, administracyjne, czy organizacyjne w związku z zatrudnieniem pracowników w ramach struktury spółki na jej rzecz wykonywa. Poza sporem jest też, iż formalnie jako współnik brała udział w zgromadzeniach współników, miała prawo do udziału w zysku wynikającego z rocznego sprawozdania finansowego, podpisywała uchwały i inne niezbędne dokumenty w tym sprawozdanie finansowe. Nie zmienia to jednak faktu, iż przy takim rozkładzie udziałów i roli i reprezentacji spółki przez V. Z. jednoosobowo, de facto nie miała żadnego wpływu na decyzje podejmowane w sprawach spółki. Iluzoryczny sposób wykonywania przez nią funkcji współnika niewątpliwie więc został wykazany. Brak jest zatem podstaw do skutecznego zakwestionowania dokonanej przez ZUS w zaskarżonej decyzji wykładni badanego przepisu.

W świetle powyższego należało zatem uznać, że wnioskodawca dysponując 94 % udziałów przedmiotowej spółki był dominującym (prawie jedynym) współnikiem spółki. Posiadane przez niego udziały stanowiły zdecydowaną większość w stosunku do udziałów pozostałego współnika który nie miał żadnego wpływu na funkcjonowanie spółki.

Kwestia zabezpieczenia społecznego w odniesieniu do obywateli Ukrainy uregulowana jest w umowie z 18 maja 2012 r. między Rzeczpospolitą Polską a Ukrainą o zabezpieczeniu społecznym (Dz. U. z 2013 r. poz. 1373). Zgodnie z zasadą ogólną wyrażoną w art. 6 powołanej Umowy osoba, do której stosuje się niniejsza Umowa podlega ustawodawstwu tej Umawiającej się Strony, na której terytorium wykonuje pracę chyba, że są spełnione warunki do zastosowania zasady szczególnej lub wyjątku, o których mowa w art. 7 i 8 Umowy. W trakcie postępowania wnioskodawca nie przedłożył żadnych dokumentów potwierdzających podleganie przez ww. innemu ustawodawstwu. Tym samym wnioskodawca w świetle przedstawionych wyżej okoliczności faktycznych od 1.03.2017 r. winien podlegać ubezpieczeniom jak o jednoosobowy współnik sp zo.o. .

Zgodnie z dyspozycją art. 17 ust. 3 ustawy systemowej, składki na ubezpieczenia emerytalne, rentowe, chorobowe i wypadkowe ubezpieczeni nie wymienieni w ust. 1, między innymi osoby prowadzące pozarolniczą działalność gospodarczą sami obliczają i przekazują co miesiąc do Zakładu.

Na mocy art. 46 ust. 1 w/w ustawy, płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy.

Z uwagi na treść przytoczonych przepisów oraz okoliczność, iż w okresie prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej wnioskodawca jako wspólnik jednoosobowej spółki z ograniczoną odpowiedzialnością nie dopełnił obowiązku opłacenia należnych składek i wskazana okoliczność nie została wykazana - zaskarżona decyzja w pełni zatem odpowiada prawu.

Z tych względów, Sąd Okręgowy w Łodzi na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. odwołanie jako bezzasadne oddalił.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 98 § 1 i § 3 k.p.c. zasądzać od V. Z. na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddziału w Ł. kwotę 180,00 złotych – stosownie do treści § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2018 r., poz. 265).

J.L.